

Docenthandleiding - Stripanalyse - Wat klopt hier niet?

Inleiding

Hieronder zie je vier losse scènes uit een stripverhaal over het leven van een prehistorisch gezin. Het gaat hierbij om een uitgestorven menssoort: de Neanderthaler. Elke scène bevat een fout: iets wat niet klopt met de tijd van het Belvédère-mes (250.000 jaar geleden). Je gaat per scène uitzoeken wat het *anachronisme* is, waarom het niet klopt, en hoe het wel zou moeten.

Opdracht

1. Beschrijf per stripvakje wat je ziet.
2. Benoem het anachronisme (de fout).
3. Leg uit waarom het niet klopt met de prehistorie/leven van de Neanderthalers.
4. Herschrijf de scène zoals het historisch wel correct zou zijn.

Scène 1

Wat zie je? *Je ziet een kleine stam waarbij de mannen en vrouwen allemaal een taak hebben. Sommigen verzamelen, sommige jagen en vles wordt klaargemaakt.*

Wat klopt er niet? *Ze hebben relatief 'moderne' kleding aan of verwijzing naar de scene achterin waarin in een modern keukenmes wordt gebruikt.*

Waarom klopt dit niet met het leven van Neanderthalers? *In de prehistorie waren er alleen vuurstenen werktuigen. Metaalbewerking kwam pas duizenden jaren later. Ook hadden mensen in de prehistorie geen schoenen en genaaide kleding zoals hier weergegeven.*

Hoe zou deze scène er wél uitzien? *Personen gebruiken ruwe, vuurstenen messen en dragen voornamelijk dierenvellen.,*

Wilbrink (2025). ChatGPT (versie 4o). [Generatieve AI].

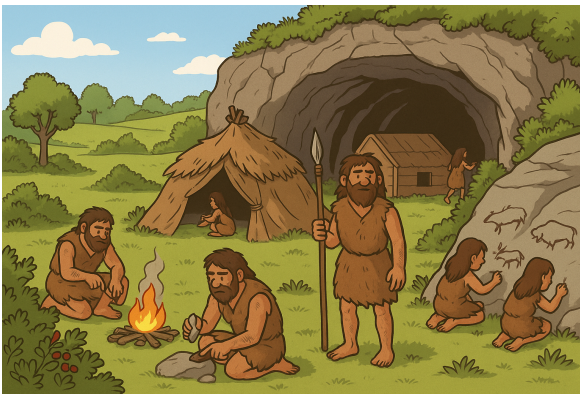
Scène 2

Wat zie je? *Je ziet een kleine stam, waarbij er in een grot een huis te zien is. Kinderen tekenen op de muur.*

Wat klopt er niet? *De suggestie van een vaste, moderne woning.*

Waarom klopt dit niet met het leven van Neanderthalers? *Neanderthalers waren nomaden en gebruikten eenvoudige schuilplekken zoals grotten of tijdelijke onderkomens.*

Hoe zou deze scène er wél uitzien? *Ze zitten buiten of onder een eenvoudig afdak met dierenvellen.*

Wilbrink (2025). ChatGPT (versie 4o). [Generatieve AI].

Scène 3

Wat zie je? *Je ziet een rollenverdeling in de prehistorie.*

Wat klopt er niet? *De sociale rollen waren precies omgedraaid.*

Waarom klopt dit niet met het leven van Neanderthalers? *De mannen hadden als rol jagen op dieren, terwijl de vrouwen verzamelden en de huiden verwerkten.*

Hoe zou deze scène er wél uitzien? *Precies omgedraaid!*

Wilbrink (2025). ChatGPT (versie 4o). [Generatieve AI].

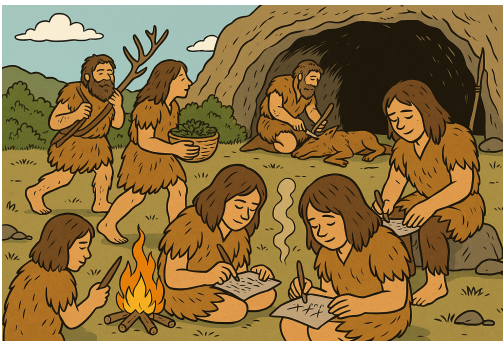
Scène 4

Wat zie je? *Je ziet een stam die bezig is met alledaagse taken. Kinderen of vrouwen schrijven op een blaadje.*

Wat klopt er niet? *Het gebruik van schrift.*

Waarom klopt dit niet met het leven van Neanderthalers? *Schrift ontstond pas duizenden jaren later. Neanderthalers maakten alleen symbolen of tekeningen.*

Hoe zou deze scène er wél uitzien? *De kinderen maken dierentekeningen of patronen met houtskool of oker.*

Wilbrink (2025). ChatGPT (versie 4o). [Generatieve AI].

Reflectie

Leerlingen leren dat beelden vaak aannames of fouten bevatten. Door kritisch te kijken ontdekken zij hoe belangrijk context en tijdsbesef zijn in geschiedenisonderwijs. Het herkennen van anachronismen helpt bij het ontwikkelen van historisch denken.

Optioneel:

Deze opdracht kan gebruikt worden als opstapje naar het behandelen van verschillende bronnen: primair – secundair, geschreven – ongeschreven, betrouwbaar – onbetrouwbaar. Er kan worden gekeken naar waarom generatieve AI wel/niet betrouwbaar is, waarom er geen geschreven bronnen uit de prehistorie zijn of waarom primair – ongeschreven bronnen zoals grottekeningen multi-interpretabel zijn.